

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNPAL REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORY KÁROLY.

Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemleli részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyitltéri közlemények árszabály szerint számíttatnak.

A szénpiac válságáról.

Országos közgazdasági kérdés, amely szén-termelő vidékünkkel közvetlenül érintkező, ismeretjük azt az okos, bátor, komoly felszólalást, melylyel dr. Chorin Ferenc főrendiházi tag a szénpiac válságos helyzetének okaira rámutatott s megjelölte azt az utat, melyen ezen egyik leg-hatalmasabb iparágunknak haladnia kell. A Magyar Bányá- és Kohóvállalatok múlt hó 29-én tartott évi rendes közgyűlésének elnöki megnyitó beszédében leplezetlenül mutatott rá dr. Chorin Ferenc az országos baj okaira és a zánálás módjára a következőkben:

A lefolyt esztendőben a bányászat terén serény munka folyt, a vállalatoknál nagy befektetések történtek. A befektetések a termelés emelkedésében és a fogyasztás részéről támasztott igények teljes kielégítésében már az 1908. évben is kifejezést nyertek. A köszénbányászat kezd kibontakozni azon nehézségekből, melyeket az 1906-ban beállott nagy munkásdepreszió előidézett, nagy áldozatok árán bár, de sikerült a bányáknak a munkáviszonyokat annyira konszolidálni, hogy termelésüket lényegesen emelhették és oly beruházásokat tehettek, melyek ezen emelkedést a következő évekre is biztosí-

tani alkalmasak. Barna- és feketeszen termelésünk, mely 1907-ben 78,8 millió mm.-ra emelkedett, 1908-ban a 82 millió métermázsát már meghaladta s bizton el fogja érni 1909-ben, amikor az utolsó évek tetemes befektetései már teljesen érvényesülni fognak, a 90 millió mm.-át. Ezzel szemben a behozatal, mely 1907-ben 18 millióról 28,9 mm.-ra emelkedett, 1908-ban teljes öt millióval csökkent 24 millióra. Aki ismeri azon nehézségeket, melyekkel hazánkban a munkásképzés jár, az méltányolni fogja azt a munkát, melyet a magyar köszénbányászat a lefolyt évben teljesített. Ezen tényekkel szemben teljesen alaptalanság az a vádak, melyek — sajnos — a magyar képviselőházban is elhangzottak s a produkció szándékos korlátozásával, az árak mértéktelen felcsigázásával vádolták a szénbányászatot. A köszénbányászat a munkásiány beálltán idejéről: 1905-től a mai napig ötven százalékkal emelte termelését. A múlt évben foglalkoztatott munkások száma meghaladta az ötvenezret, ami azt jelenti, hogy a bányáipar a családtagokkal együtt 200—250 ezernyi embernek nyújt kenyeret. Ha figyelembe vesszük a bányászattal járó kockázatot, mely jóval nagyobb a többi iparénál, akkor ennyi munka és kockázat után a financiai eredményt, egy-két, nagy

tartalékokkal ellátot vállalatot kivéve, még kielégítőnek sem mondhatjuk. Mint a GyOSz. elnöke, legjobban szeretné visszaidézni Chorin azon idéjét, midőn a magyar szénárak oly rendkívül alacsonyok voltak, hogy az ipar és a vasut olcsón kerülhetett e fontos cikk birtokába. De a fejlődésnek természetes folyamánya ezt teljesen kizárja, sőt nem akar rossz jós lenni — úgy mond — de a sokak által oly türelmetlenül várt új bányatörvény megalkotásával összekötött életbeléptetése után a termelési költségek az eddiginél is sokkal magasabbra fognak emelkedni, ami ismét a szénárak emelésének szükségét fogja maga után vonni. A szénfogyasztás drágulását az államvasutak díjszabásának emelése is fokozni fogja. Mindent elkövettek a bányák, hogy ezt a lehető legcsekélyebb mértékre leszállíthassák, de csak részben érték célt, mert a tervezett 4 filléres maximális emelés túl magas, nem áll arányban a szén belértékével és nagyobb, mint az osztrák díjszabás által barnaszenre tervezett emelés. És itt határozottan utal azon sajnos körülményre, hogy a hazai szénbányászat az államvasutak díjszabásában nem részesül a megérdemelt támogatásban. Adatokkal igazolja ezt s kifejti, hogy ilyen tényállás mellett jogosan várhatják a bányák a Máv.-tól azt, hogy két

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCAJA.

Petrozsény éjjel.

A foglalkozás természete úgy hozza magával, hogy éjjel-nappal megszakítás nélkül foly a munka Petrozsényben.

A bányászok fele éjjel, fele nappal dolgozik.

Ehez alkalmazkodnak sok tekintetben a többi foglalkozások.

Ennek a munkabeosztásnak, vagy más oknak folyománya-e, a szünetnélküli forgalom, az éjjeli és nappali élénkség; azt nem kutatom, most csak az itteni mozgalmak éjjeli életéről rögzítök egy kis vázlatot:

Mikor a füstbe borult völgy fölött kiterjeszti sötét szárnyát az alkony, a villamos izzó- és ivilámpák fényénél az utcákon valóságos néparadat hullámszik. Különösen népes a Kossuth Lajos-utca.

Ez Petrozsény korzója. A vendéglők étterméből, a kávéházakból muzsikaszó hallszik. Az órák- és ékszerüzletek, a bazárok előtt csoportokba verődve hallgatják a gramofon induló- s dalprodukcióit. Az utca közepén kerékpározók csilingelnek, tulkölnék, fogatok robognak, munkából hazatérő igáskocsik zörögnek s vízihordó cseledek enyelegnek, épületes diskurzust folytatva.

A bányászok munkászubonyban szénporosan kettesével, hármassával hosszusorokban térnek haza éjjeli pihenőre, hogy reggel hat órától folytassák ismét esti

hatig hasznos munkájukat, hogy felváltsák azt a munkás táborát, amelyik éjjel dolgozik s nappal pihen.

Esti harangszóra a zsbongó tömeg gyérül, de csakhamar élénk lesz a főutca. Sétálnak, vagy a mulató helyekre mennek azok, akiket nappal a szellemi munka az íróasztalhoz köt és szabad levegőt élvezni, vagy szórakozni vágyanak. Ilyenkor azonban sétáló hölgyek csevegése, kacagása élénkíti a korzót.

Az »Emke«, a »Minta«, a »Wagner«- és »Bergerné«-féle vendéglőkből kihallszik a zene. Csoportokba verődve hallgatják az utcán.

Tíz órakor ér véget az utcai élénkség. Annál zajosabbak a vendéglők és kávéházak, különösen a Kossuth Lajos-utczában. Mindenütt eleven, mozgalmak élet.

Az »Uránia«-ban tizenegy óráig mozgőfénykép produkciók gyönyörködtek a közönséget. Rendszerint minden hely el van foglalva a tágas nagy teremben. Előadások alatt ügyes zongorajáték, szünetekkor »Miskolczy Sándor« kitűnően szervezett cigány zenekara szórakoztatja a publikumot. Előadás után a közönség egy része távozik, de nagyobb része helyt marad s élvezi a jó cigány zenét. Egyesek megrendelik a kedvenc nótájukat és Sándor húzza szívhez szólóan, lelkesítőn. A zene karnak művész cimbalmosa Paszkucz Józsi remek szólóival arat kiváló tetszést. A kávéházban csattognak a biliárd golyók 5—6 asztalnál kontráznak, szubkontráznak, a higgadtabbak tardliznak, alkalmatlan s belebeszélő kibicektől körülveve.

Igy tart rendszerint éjjelig. Ekkor már a hangulat rendszerint magas fokra hág, durrognak a pezsgős üvegek. (Petrozsényben ilyenkor már rendszerint pezsgővel kocintgatnak.) Mindig akad hajnalig, reggelig mulató társaság itt is, meg a többi vendéglőben is. A többi mulató helyről távozó vendégek többnyire betérnek még a »Mozi«-ba: egy feketére, melynek elismert specialitása, hogy itt van a legjobb fekete kávé.

Az »Emke« a leglátogatottabb mulató hely Petrozsényben. Tágas, nagy terme, csinos berendezése, jó ételek és italok figyelmes kiszolgálása a partolást érthetővé teszik. Itt rendszeren Balogh Józka kitűnő zenekara játszik. Most ő a közönség kedvence. Meg is érdemi. Olyan szívhez szólóan muzsikál, hogy a zseb is megérzi. Figyelmes, szolgálatkész és leleményes jó cigány.

Egy jókedvű fiatal ember az asztalhoz inti, pénzt nyom diskréten a markába s hangosan rendeli kedvenc nótáját:

— »Magasan röpül a daru, szépen szól«.

Józka G. hűron rákezd. A fiatal ember cérnavékony kappanhangjával nem tud olyan mélyen énekelni s rákiált a primásra:

— Józka magasabban!

— Kérem alásan, egy koronáért nem igen magasan röpül a daru...

Különb Józka a hölgyek kedvence.

Az ő nótái mellett szeretnek »zülleni«.

Tudja, hogy annak az igéző kék szemű szöke menyecskének melyik a kedvenc nótája. A fülébe húzza: »Elmegyek a templom mellett«...

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
rendbe hozza. =

Kis üveg ... 40 fill.
Nagy üveg ... 60 fill.

irányban siet segítségére a hazai széntermelésnek és pedig, hogy a köteléki díjszabásokat felmondva, ott, hol a hazai szén termétszerűen láthatja el a fogyasztást — tehát a legitim fogyasztási területen — semminemű engedményt nem ad a magyar rovására a külföldi terméknek, másodszor pedig exponált vidékekre gravitáló magyar szénnek küzdelmét a külföldi szénrel díjkezdményekkel elősegíti. Ez minimuma annak, amit a hazai termelés követelhet az államvasutaktól. Ez annál szükségesebb ma, mert az állami akció már legközelebb érezhető lesz a széntermelésben és a most feltárást alatt levő új bányák várható termelésével együtt négy év múlva a magyar széntermelés 110 millió métermázsára fog emelkedni. Mikor minden állam, még Ausztria is törekszik a szénimportot csökkenteni, nekünk kötelességünk mindent megtenni, hogy a legtöbb munkáskezet foglalkoztató termelési ág termelésével az idegent amennyire csak lehet, kiszorítsuk.

Ezek azok a jelenségek és törekvések — így fejezi be Chorin beszédét — melyek alapján a színipar joggal kérheti, hogy viszonyai méltányos elbírálásban részesüljenek. A fogyasztó és a termelő között más országokban is van bizonyos antagonizmus — ugymond — de ez az antagonizmus sehol sem megy túl a különböző érdekű és irányu gazdasági törekvések természetes küzdelmén, sehol sem mennek odáig, hogy egy hatalmas, az ország közgazdaságára elsőrendű fontosságú ipar kárára törjenek és jövedelmességének lehetőségét csökkentve, fejlődésének alapjait gyöngítsék.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Templom szentelési Lupényben.** Dr. Hosszu Vazul görög kath. püspök templom szenteléshez Lupénybe érkezett; a fényes ünnepségek között vége ment templom felavatást alábbiakban soroljuk: Kora reggel tarack lövések jelezték, hogy pünkösdi első napján rendkívüli várható. Reggel 8 óra körül gyűlt össze a

Annak a tüzes szemű barna molett asszonykának éget a tekintete, mikor a fülébe huzza: »Ha elmegyek kis angyalom messzire...«

És ha az asszonyok jó kedvűek, a férfiakat reggelig hat ókor se mozdítja el a pezsgős asztaltól.

Ez a vendéglő még alig volt becsukva, amióta díszesen át van alakítva és Sohr vezeti vonzó előzenekenyiséggel.

A Wagner-féle vendéglő Petrozsény és vidéke haute creme-jének kedvelt mulató helye. A vendéglőst mindenki szereti. Pincéje konyhája kifogástalan.

Finom, jó moderu és előzékeny. Itt vannak a színelőadások, a táncmulatságok. Itt is ritkán zárnak reggelig.

Itt Mezey Ferenc szintén jól szervezett zenekara játszik.

A Minta-vendéglő a legényesebben van berendezve. Kár, hogy helyiségei szűkek. Rendszerint reggelig zsúfolva van. Állandóan cigány zene játszik itt is. A konyhát és pincét dícsérik, valamint a kiszolgálást is.

Az alsó kolóniában a Györke-féle társulati vendéglőben is élénk esti mulatozás foly, de ritkán kell itt az éjjeli zárórát megváltani, amely a községnek rendszeren 12—14 korona napi jövedelmet hoz.

Rendzavarás, csendháborítás, a községi rendőrség újabb szervezése óta alig fordul elő.

Ime egy kis kép Petrozsényi éjjeli életéből, amely azt bizonyítja, hogy nagyon sok nagyobb vidéki városban nincsen az az élénkség és szórakoztató alkalom mint itt.

Legutóbb, kirándulás alkalmával egy aradi fiatal ember dicsekedve mondta poharazás közben petrozsényi barátjának:

— »Már mindhiába, inkább vagyok én Aradon éjjel, mint Petrozsényben nappal. Mire a másik visszavágott:

— »Hiszen én is inkább vagyok Petrozsényben, éjjel, mint nappal.

nép a templomba és környékére, amikor is Dr. Hosszu Vazul püspök a környékbeli összes papság és a lugosi püspöki szék papságának kíséretében megjelent a templomban. Festői képet nyújtott a szépen díszített templommal összhangatos papi öltözékek. A misén az összes papok teljes papi ornatusban segédkeztek, mi közben szép férfi-énekkar volt hallható. A kar sikere Bologna Athanáz plebános buzgalkodását dicséri. A szent mise déli 12 óráig tartott. Bámulatos ama kitarítás, amelylyel a püspök a rekkenő hőségben a hosszas fárasztó szertartást végezte. Mise közben Múhay Traján lugosi papjelöltet szentelte fel a püspök. A templom környékén ezek alatt élénk képet nyújtott az ott rendezett szeretet-lakoma (pomana). A szertartás után a püspöknel Bologna Athanáz plebános lakásán a különböző küldöttségek tisztelegtek. A görög kath. egyházat Bologna Athanáz vezette, a rom. kath. egyház élén Mindszenti György plebános ment, az ev. ref. egyház élén Benkő Arthur lelkész jelent meg, az izralita hitközséget Ausch Áron vezette, a bányai igazgatóságot Külley Elemér képviselte, a községi előjáróság élén Szalánczy Zoltán bíró volt, a máv. tisztikart Sebő Jenő állomásfőnök vezette, a tantestület élén Jánosi Pál ig. tanító volt, végül a polgári olvasókör küldöttségét Dr. Kacander József bányai-főorvos vezette. A püspök délután látogatásokat tett, este pedig vacsere volt, amivel a napi ünnepségek befejeződtek. Az egész idő alatt a jársunk érdemes főbírája Janza Vazul főszolgabíró szeretetre méltó előzékenységgel képezte a püspök kíséretét. Ohajtandó, hogy ez alkalommal megnyilatkozott szép egyetértés a felekezetek és nemzetiségek között a püspöki látogatással méginkább megszilárduljon.

— **Püspök a Zsilvölgyben.** Dr. Hosszu Vazul gör. katolikus püspök a lupényi görög katolikus templom felszentelése után Vulkánba érkezett az ünnep második napján. A kocsin érkező egyházfő reggel nyolc órakor kocsival jött a városba s egyenesen a templomhoz hajtott. A rengetek nép által már a kora reggeli órákban elfoglalt templomban fényes papi segédlettel misét tartott és egyházi beszédet, ami után pár látogatást tett. Megnézet többet, sőt a rom. katolikus imaházat is. A püspök tiszteletére Papp gyógyszerész egyházközségi főgondnok ebédet adott. Az ebédén azonban csak a püspök kíséretében levő urak vettek részt. A fényes ebéd után kocsira ült a társaság és Petrozsénybe hajtottak. Dr. Hosszu püspök kíséretében voltak Boros pápai prelatus, Janza főszolgabíró és több pap.

— **Esküvő.** Fekete Zsigmond petrozsényi máv. forgalmi hivatalnok május 29-én délután 5 órakor tartotta esküvőjét Petrozsényben Oswald Emmikével özv. Oswald Jánosné kedves leányával.

— **A petrozsényi áll. főgimnáziumban** a mult héten volt az első érettségi vizsgálat Walter Béla nagyszabeszen tankerületi főigazgató vezetésével és ellenőrzése mellett. Ezuttal csak annyit említhetünk, hogy a 8-ik osztályt végezte 39 ifju, egy meg bukott a németnyelv-ből, kettő vizsálepott, illetve az írásbelin elbukott s szóbeli érettségít tettek harminczhatan. A eredményt csak lapunk zárta után hirdetik ki. Az érettségít tett ifjak heifőn f. hó 7-én est 9 órakor a megalapítandó főgimn. segély egyet javára a bányatársulat vendéglátó épületének nagytermében 3 korona beléptidj mellett táncszertélyt rendeznek.

— **Vizsgák.** A vulkáni társulati iskola évszázó vizsgálatára június hó 25-én és 26-án lesz. A mint halljuk külön ének- és tornavizsgát is fognak tartani ez évben a társulati tanítók.

— **A Salgótarjáni Köszénbánya tőkeemelésé.** Hir szerint a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársaság igazgatósága már végleg elhatározta a 18.000.000 koronányi részvénytőke felemelését. Az új részvények kibocsátási árfolyama — állítólag — 500 korona lesz. Az új részvényeket egy szindikátus fogja átvenni. Nem a tőkeemelés már a jövő hónap folyamán fogja elhatározni a részvénytársaság közgyűlése. A részvénytőke

felemelését a handlovai köszéntelepek föltárása és a termelés fokozása teszik indokoltá. A tőkeszaporítási hirtelkel kell összefüggésbe hozni a részvények árfolyamemelkedését.

— **Az Urikány-Zsilvölgyi magyar köszénbánya Részvénytársaság.** Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Köszénbánya Részvénytársaság, amely a Zsilvölgyben levő szénterületek kiaknázását folytatja állandó jó eredménnyel, május 27-én tartotta évi közgyűlését. Az igazgatóság jelentése megállapítja, hogy a lupényi bányák termelése az 1908. évben 4.001.700 mm.-ra emelkedett, az 1907. évi 3.717 métermázsával szemben. A bányák termelőképesége nem volt teljesen kihasználható, mivel a kedvezőtlen munkáviszonyok, illetve az állandóan tartó munkáshiány hatásukat a lefolyt évben is éreztették. A társaság szüntelen azon van, hogy a munkások megélhetési viszonyain könnyítsen, mely célból munkásjóléti intézményeit az elmúlt évben is tetemes áldozatok árán bővítette. A lupényi szén iránt — annak elismert kitünő minősége folytán — mutatkozott élénk kereslet, mely a lejárt szállítási szerződésnek kedvező feltételek alapján való megújítását tette lehetővé, eredményezte, hogy nagyobb osztalék kerül kifizetésre, ámbár a termelési költségek az elmúlt évben ismét lényegesen emelkedést mutattak. Az elmúlt év áprilisában üzembe helyezett koksz- és melléktermék-gyár teljesen megfelelt a hozzáfűzött várakozásoknak és különösen a termelt kátrány és kénvas ammoniak jövedelmező árokon sima elhelyezést talált. A közgyűlés az igazgatóság jelentését ndomásul vette és az igazgatóság és felügyelőbizottság eddigi tagjait, kiknek megbízatása lejárt, újból megválasztotta. Elhatározták, hogy az alapszállyszerű leírások eszközölése után fennmaradó 1.292.020 koronányi tiszta nyereségből 127.043 korona a tartalékalapba helyeztesék, s 785.500 korona az 1908. üzletévre 8¼ százaléknyi osztalék kifizetésére fordítsassék, 240.000 korona az értéksökkenés tartalékalap rendkívüli javadalmozására, 10.000 korona az alkalmazottak nyugdíjalapjának gyarapítására használtassék fel és 23.467 korona új számlára irassék elő. A közgyűlés után tartott igazgatósági ülésen gróf Belleszize Fernandot az igazgatóság elnökévé, Ullman Adolfot pedig alelnökévé újból megválasztották.

— **Műkedvelő előadás.** A vulkáni református egyház építendő temploma javára május hó utolsó napján műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendezett, amely anyagilag fényesen sikerült, mert több 400 koronát jövedelmezett a nemes célra. Az este kilenc órakor kezdődő előadásnak színe került egy már régen elfelejtett, de valamikor igen ismert népszínmű, »Milimári.« A szereplők mindannyian igyekeztek arra, hogy játékkukkal a közönségnek élvezetet szerezzenek. Különösen a női főszereplők: Hedrichné urnő és Fodor Ida urlány, továbbá Litvák Gizi (aki valóban kitünő alakított produkált) és Boros kétszáznyolc tettek ki magukért. A két első szereplő kedves megjelenésükkel s értelmes beszédjükkel inkább szalon darabokban érvényesülhetnének. Segea Mariska ügyes szobalánya megdicsérendő. A férfi szereplők között első helyen kell megemlítenünk Krausz Károly eredeti Laciát. Ez a fiatal ember oly öntudatosan és természetesen mozgott a színpadon, hogy szívesen látnék minél gyakrabban. Rác Ernő tapacizerje maszkban bár nem egészen sikerült, de ügyes, Erdélyes alakítás volt. Varjasi és Pápai urak nagyon jó műkedvelők, mindketten erősegei voltak az előadásnak. A vasutas gárda nagyon jól viselte magát. Liszku Pálnak azonban szalon-szerepbeu kell megpróbálkoznia. Azt gondoljuk ott lenne ő otthon, Hedrich kis szerepében nagyon jól megoldta a helyét. A rendező Hodossy György volt, aki egyszerű mint egy zsidó engemet akart személyesíteni. A maszkja jó volt, de úgy nem beszélnek a zsidók magyarul ma már. Az előadás csak éjjel után fejeződött be, ami azt mutatják, hogy a sok változás (négy felvonás) nem volt kellőképpen begyakorolva. A népszínművet óriási közönség nézte végig. Sokan jöttek vidékről is. Előadás után táncra perdült a fiatalság, melynek csak a reggeli órák vetettek véget.

PHÖNIX BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG :: Budapest IV. Hajó-utca 2. szám.

KERÜLETI FŐÜGYNÖKSÉGE PETROZSÉNY.

Az intézet elfogad élet, tűz, baleset, szállítmány, jég, üvegtörés ugyszintén betörés és lopás elleni biztosításokat. A Phönix életbiztosítási osztály előnyei: Kétszázfelen biztonság, alacsony díjak, szabad világműködés minden pótfizetés nélkül, meg támadhatatlanság, föltétlenül fizetés előre megfontolt öngyilkosság esetében 3 évi fenállása után, háborubiztosítás teljes költségmentesen, tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték, megszünt biztosítások érvénybe helyezhetők 6 hónapon belül minden orvosi vizsgálat nélkül. Foglalkozás megváltoztatás megengedve minden után fizetés nélkül, sőt ha a foglalkozás nagyobb, vagy valami különös veszéllyel jár is. Felvilágosítást és ajánlatot nyújt.

A PETROZSÉNYI KERÜLETI FŐÜGYNÖKSÉG IRODÁJA KOSSUTH LAJOS-UTCA KRAUSZ JÓZSEF-féle HÁZBAN.

— **Vármegyei tanítógyűlés.** Mint már jeleztük is, a hunyadvármegyei tanítók 4-én és 5-én tartották Vajdahunyadon évi rendes közgyűlésüket, amelyen a Zsilvölgyből számosan vetek részt, úgy az állami, mint társulati tanítók közül. A gyűlésről jövő számunkban bővebben fogunk referálni annál is inkább, mert sok és fontos tárgy megbeszélésre volt programba véve.

— **Le a kártyával.** A vulkáni kaszinó választmánya közelebbi ülésén helyiségeiből házardjátékot tiltotta. A tagok mindenike jegyzőkönyvi kivonaton lett értesítve az eseményről. Azonban alsós és tartli partizat akár 100 koronában is lehet játszani. Ez pedig nagyon vigasztaló.

— **A petrozsényi és járási ipartestület** által május 30-ikára tervezett szurduki táncvigalom a kedvezőtlen idő miatt f. hó 10-ikével eltérve, de ekkorra a gyulafehérvári ezred zenekara nem jöhet s így ma június 6-án lesz megtartva. Külön vonat indul Petrozsényből d. u. 2 órakor s vissza este 8 óra 33 perckor. A rendes személyvonat d. u. 4 óra 31 perckor oda s éjjeli 11 óra 22 perckor indul vissza Petrozsénybe. Az időjárás lapunk zártáig kedvezőnek mutatkozik, de kérdés, hogy hirtelen nem fordul-e kedvezőtlenre, mely esetben az élvezetesnek ígérkező kirándulás és táncvigalom ismét elmarad.

— **A bicska** ismét egy emberéletet oltott ki. Örvendetesen tapasztaljuk, hogy a községi rendőrség szervezése óta Petrozsény belterületén a véres verekedések, a bicskázások, utcai csendháborítások, rendőri kihágások s bűnesetek sokkal ritkábban, sőt alig fordulnak elő. Az elvadult természet féktelenkedése ott tör ki, ahol a rendőri felügyelet nem áll folyton utjában: a külterületen, Balog János a Gáboré, 22 éves bányamunkás pünkösdi másodnapján este Petrillára indult, a derenyesti vashidnál hozzácsatlakozott Gitz Péter 26 éves balsai illetőségű földmunkás s együtt haladtak Petrilla felé. Egyszer azt mondja Gitz Balognak: »emlékszel-e, hogy régen kövel megdobáltál?« — »Lehet, felel Balog, nem jut eszembe.« — »Nohát majd eszedbe jutatom.« S ezzel tüszűjéből kését kirántva, 17 szurást ejtett rajta s elfutott. Balog Jánost az éjjeli szolgálaton arra járt községi rendőrök behozták az őrszobába, hol dr. Weisz J. községi orvos a sebeit kiüszította, bekötözte, de hiába volt minden igyekezete, éjjelre meghalt a sérült, ki csak azt tudta megmondani, hogy Péternek hívják a gyilkost. A községi rendőrök ezen alapon nyomoztak s még az éj folyamán derenyesti lakásán elfogták Gitz Pétert éppen akkor, midőn véres kését és ruháját mosta. Tettét beismerte s azt adja okul, hogy régen egyszer kövel megdobta őt Balog, Tettet a csendőrség beszállította a dévai kir. ügyészség börtönébe.

— **Öngyilkosság.** Pénteken délután 3 órakor Makay János Petrozsény egyik régi polgára Kálvária hegyi házában kertjében dinamittal véget vetett életének. A mellére kötött dinamit darabokra szakgatta. Borzasztó elhatározásról egy szót sem szólt senkinek s így tettének okát hozzátartozói nem tudják, azt vélik, hogy anyagi zavarok keserítették el.

— **Betörés.** A múlt zivataros csütörtök éjjel ismétlen tettesek betörték Vulkánban Löwy Hermann fűszer üzletébe. A tettesek ismerősök lehetnek a viszonyokkal, mert nagy biztonsággal dolgoztak. Egy üveges folyosón keresztül, melynek az ablakát bezúrták bemenek a korcsmahelyiségbe és innen a fűszerüzletbe. Nagy kárt azonban nem tettek. Mindössze 20 korona értékű pofába göngyölt egy és két fillérest vittek el, szemeltek ezen kívül egy pár kilogramm szalámit és 5–6 flaska jó féle pálinkát. A tetteseket nyomozza a csendőrség, persze eredménytelenül.

— **A gyermekjáték vége.** Csiki Samu vállalkozó öt éves fiacskája a vulkáni állomás közelébe jät-

szot több pajtásával, Majd megútván a töltés mellett játékot, felmentek az épen tolató alatt levő teherkocsik közé, hol a gyermeknek jobb keze két vasuti ütközőközé került, mik ott széttroncsolták. A jobb kart amputálni kellett. Nagyon ajánlatos lenne a szigorú intézkedés, esetleg kerítés húzása az ilyen sajnálatos szerencsétlenségek elkerítése céljából.

— **Elvi döntések.** A közigazgatási bíróság legutóbb felmerült konkrét ügyekből kifolyólag a következő elvi jelentőségű döntést hozta: A takarékbetét könyvecske abban az esetben, ha az névre szól és ha az alapszabályokban nem foglaltatik oly intézkedés, hogy a takarékpénztár a betétet a könyvecske előmutatójának kifizetni köteles, nem lévén előmutatóra szóló papírnak tekinthető, a könyvecske jóhiszemű harmadik birtokosa is tünni tartozik a takarékpénztár és a betető közötti jogviszonyból folyó kifogásokat. — Ha ugyanazon takarékpénztári kölcsönről két váltó állítatik: az első, visszautasított váltó bélyege megértendő. — A vételár nyugtázása illetékköteles akkor, ha a nyugta nem az adásvévi szerződésbe, hanem külön okiratban foglaltatik.

Csödtömegeladási hirdetmény.

Vb. Rafael Hani közadós csödtömegéhez tartozó és a csödtelár 1—156. tételei alatt összeirt különféle, 3586 kor. 57 fillére becsült vegyesáruk, (fűszer, kézmű és divatárak):

2. A 157—162., 164. tételei alatt összeirt 104 kor. 40 fillére becsült butorok és bolti berendezési tárgyak (áruálvány, deszkázat, cimtámbla, ládák, szekrények, divány stb.)

3. A közadósnak felbélyegzett és hitelesített 1908. január 1-én megkezdett Strazza könyvéből kiirt 9450 koronát kitevő követelések (a történt fizetések levonásával) a csödtelárnak 1909. május 12-én hozott VII. 32/909. számú határozata értelmében a fentirt 3. csoportban együttes zárt ajánlati versenytárgyalás után fognak adni.

Ajánlattevők ajánlataikat alulirt tömeggondnoknak, vagy Dr. Halmos Brunó ügyvéd úrnak (Petrozsény) zárt borítékban, 1909. június 7-ének d. u. 3 óráig tartoznak átadni, illetőleg beküldeni. Kötelesek ugyanott és ugyanaddig az 1. és 2. alatti csoport fent kiirt becsértékének 10%-át 369 kor. 97 fillért készpénzben bánatpénzüll letenni.

Az ajánlatok felett a csödtelár Dr. Halmos Brunó ügyvédi irodájában 1909. június hó 7-én d. u. 3 órakor fog határozni. A csödtelár fentirtja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül bármelyiket is elfogadhassa, vagy visszautasíthassa.

Az árak minőségére és mennyiségére, nemkülönben a könyvkövetelések valódisága és fenállása iránt sem a csödtelár, sem a tömeggondnok semmi néven nevezendő szavatosságot nem vállalnak. Vevő köteles a vételári összeget és a vétel után járó III. fokú illetéket a tömeggondnok kezéhez, az ajánlati verseny befejezése után, tehát 1909. június hó 7-én készpénzben kifizetni, ellen esetben a bánatpénznek elvesztésén felül, szavatol azon kárért, mely csödtömeget, mely az árú feletti jogot ezzel visszanyeri, ebből kifolyólag éri. Vevő köteles az ajánlatnak elfogadása és a vételár kifizetése után az árú 3 napon belül, az az legkésőbb 1909. június 9-ig a tömeggondnok lakásáról elszállítani. Az ajánlati verseny eredményének kihirdetése után az eladás tárgyát képező dolgokat érthető minden veszélyt a vevő terhel.

A feltart az áruktár és a követelések jegyzéke a tömeggondnok, vagy megbízottja Dr. Halmos Brunó ügyvéd közbenjöttével naponként d. u. 5—6-ig megtekinthető.

Azon ajánlattevők, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, kötelesek a letett bánatpénzt legkésőbb 1909. év június 9-ig a csödtömeggondnoknál átvenni, ellenkező esetben az ő költségükre bírói letétbe fog helyeztetni.

Ajánlattevők ajánlataikban kötelesek kijelenteni, hogy a jelen hirdetmény feltételeit magukra nézve kötelezőnek ismerik.

Dr. Makrai Lipót

ügyvéd,
mint Rafael Hani csödtömeggondnoka
Petrozsény.
Klein Testvérek házában.

655—1909. sz. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szolnoki kir. törvényszéknek 1908. évi 17528. p. számú végzése következtében Dr. Halmos Brunó petrozsényi ügyvéd által képviselt Ragó Tétra szolnoki lakos javára 250 kor. s jár. erejéig 1909. évi március hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 987 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1909.-ik évi V. 420/2. számú végzése folytán 250 kor. tőkekövetelés, ennek 1906. évi november hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 82 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Petrozsény községében vasuti kolónia XII/74. sz. a. leendő megtartására 1909. évi június hó 12-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi május hó 12. napján.

Bíró János

kir. bíró, végrehajtó.

646—1909. sz. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m.-radnai és lippai kir. járásbíró 1907. évi Sp. 22/19. és 1908. Sp. 831/3. számú végzése következtében Dr. Márta Sándor lippai ügyvéd által képviselt Moldován György gavodiáj és Dr. Márta Sándor lippai lakosok javára 130 korona és 365 kor. 20 fill. s jár. erejéig 1909. évi március hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 815 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szobabutorok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1909.-ik évi V. 401/3. számú végzése folytán 130 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. október hó 20. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 124 kor. 67 fillérben, 365 kor. tőke, ennek 1908. évi december hó 5-től járó 5% kamatai és eddig összesen 93 kor. 08 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Lupény községében a végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1909. évi június hó 15-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi május hó 13. napján.

Bíró János

kir. bíró, végrehajtó.

KIADÓ LAKÁS. 2, esetleg 3 szobás lakás kiadó. Cim: e lap kiadóhivatalában. 1

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorba
ellen
„BORSZÉKI FÖRÖG”, az ásványvizet hírlója, hőszenny ellen.
Borszéki Kossuth, vészegénység
ellen
Bodoki Matild, alkalis savanyuvíz ...

Baross, vesebaj ellen
Borhegyi, húgyhajtó
Boltai, üdítő víz
Előpatáki, sárgaság ellen
Felsőlakosi Mária, légszűrő ellen
Hargitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kásonfokut (Salutaris) jód és lithium tart.
Rápáti, égvényes ásványvíz
Székely-Selters, idült gyomorba
ellen
Stojkal, cukorbetegség ellen

Kérdezz meg az orvosát
és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem
hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel. 9—12

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

RAKTÁR: SCHÄFFER MIHÁLYNÁL PETROZSÉNYBEN.

ERZSÉBET SÖRCSARNOK:: **MEGNYITÁSA!** ::

Van szerencsém Petrozsény és vidéke
n. é. közönségének b. tudomására
hozni miszerint az :: :: :: ::

„ERZSÉBET“:: **SPITZER-FÉLE** ::**SÖRCSARNOKOT**

(a Fekete Jung-féle házban) átvettem
és azt folyó hó 5-én ünnepélyesen
:: :: :: megnyitottam. :: :: ::

Továbbá azt is tudatni kívánom
a n. é. közönséggel, hogy a legjobb
és legfinomabb borokat fogom kiszol-
gálni, Dréher korona sör mindennap
friss csapolás.

Konyhában pedig a legizlésebb
ételek kaphatók a legjutányosabb árban.

Abonenseket úgy háznál, mint há-
zon kívül is elfogadok a legjutányosabb
árban.

Előzékeny és pontos kiszolgálás.
A n. é. közönség b. pártfogását kérve
vagyok tisztelettel

KÁLLÓ JENŐ

»Erzsébet« sörcsarnok tulajdonosa.

T. c.

Petrozsényben felállított fióktintézetünk működését megkezdvén, tisztelettel tudatjuk, hogy fióktintéze-
tünk dévai főintézetünk által kultivált valamennyi
üzletágot szintén fölveszi működési körébe, neveze-
tesen: leszámítol váltókat, kölcsönöket ad részlet-
törlesztésre váltók, vagy adóslevelek ellenében, tör-
lesztéses kölcsönöket ad 10—50 évig tartó lejárat
mellett. Értékpapírokra előleget nyújt, állampapírok
szelvényeit beváltja. Elfogad betéteket betétkönyvre,
vagy folyószámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.
Bank- és kölcsönügyekben felvilágosítással készség-
gel szolgál petrozsényi fióktintézetünk vezetősége.

Dévai Takarékpénztár Részvénytársaság.

2--13

!! Legolcsóbb beszerzési forrás !!

ÜVEG- és PORCELLÁN-ÜZLET:: **PETROZSÉNYBEN.** ::

Van szerencsém a nagyérdemű vevő
közönség tudomására hozni, hogy a
Goldstein Albert-féle üveg- és porcellán-üzletet
átvettem, egyszersmind áthelyeztem a
Gross Herman-féle házba. Nagy
raktáron van porcellán, evő, kávé és
tea készletekben, valamint alpacca és
chinai ezüst dolgokban. Elvállalok épü-
let üvegezést és olcsó képkeretezést,
minden kivételben. A nagyérdemű ve-
vő közönség szíves pártfogását kérve
teljes tisztelettel:

2—10

WINKLER SIMON.

!! Szolid és pontos kiszolgálás !!

:: Gyönyörű választék kézimunkákban és ahhoz való anyagokban! ::

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ:: **PETROZSÉNY, KOSSUTH LAJOS-TÉR.** ::

Dr. ROSENBERG-féle ház.

Mélyen leszállított árak!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Állandóan nagy választékban:

harisnyák, keztyűk, elegáns övek, eső- és napernyők, fiu-, lányka-,
férfi- és nőisapkák, női **kézitáskák, pénz- és szivartár-
cák, utazóbőröndők**, utazókosarak, **sétabotok**, kosárdisz-
műárak, asztaldiszek, emlékkönyvek, plús kazetták, **gallérok**,
kézelők, gyermekjátékok, **ajándéktárgyak** stb. stb.

**Különlegességek férfi és női fehérne-
:: műekben és nyakkendőkben! ::**

Tömeges látogatást kér teljes tisztelettel:

11

REINER ANDOR Petrozsény.

Nagyraktár valódi angol és francia parfümökben!

ELADÓ HÁZAK. *Vulkán* község főutcáján 2
ház üzlethelyiséggel, lakószobákkal és mel-
léképületekkel. — *Krivádián* szintén 2 ház
üzlethelyiséggel, lakószobákkal és mellék-
épületekkel szabad kézből örök áron eladó.
Értekezhetni lehet a tulajdonossal: **Fazekas
Mihálynál** Alsóbarbatyénben. 3—3

ELADÓ HÁZ. Petrozsényben a Hunyadi-utcá-
ban több szobából, kerttel és melléképület-
ből álló ház szabad kézből örök áron eladó.
Megtudható e **lap kiadóhivatalában.** 1